

TÁJÉKOZTATÓ

Kisvállalkozások egyszerűsített helyi iparűzési adózása 2023.

Tisztelt Vállalkozók/Vállalkozások!

Az „Egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény” 2023. évtől jelentősen módosította „A helyi adózásról szóló 1990. évi C törvényt” *(továbbiakban: Htv.)*, így a helyi iparűzési adóztatást.

Kik választhatják 2023. évtől az egyszerűsített adózást az iparűzési adóban?

Ez évtől egy új fogalom jelent meg a helyi iparűzési adóztatásban, az úgynevezett „**kisvállalkozó**”. Akik/amelyek megfelelnek ennek a fogalmi körnek, **azoknak egyszerűsödhet a helyi iparűzési adófizetésük.**

A Htv. szerint **kisvállalkozónak minősül** az a vállalkozó, akinek/amelynek éves bevétele/nettó árbevétele nem haladja meg **25 millió forintot**, illetve **kiskereskedő átalányadózó egyéni vállalkozó esetén nem több, mint 120 millió forint.**

2023. évtől az egyszerűsített adóztatást bármely vállalkozói csoport választhatja, legyen az társaság vagy egyéni vállalkozó magánszemély. Az egyszerűsítés egységesebbé teszi a kisvállalkozók iparűzési adófizetési kötelezettségét, és **egyenletes éves bevételi szint mellett adminisztrációs könnyebbséget is fog jelenteni ezen kisvállalkozások számára.**

Egyszerűsített helyi iparűzési adózás lényege 2023. évtől

A helyi adókról szóló 1990. évi törvény 2023. évi módosítása **három bevételi sávot és ahhoz tartozó tételes adóalapot határoz meg.** A bevételi sávokat éves szinten kell tekinteni, vagyis évközi kezdés esetén napi arányosítással kisebb a bevételi sáv összege. A hatályba lépő új szabályok szerinti tételes adóalap-megállapítás egyik jelentős egyszerűsítése, hogy ha a kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választja, akkor **akár adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig (jellemzően: május 31-ig) köteles majd megfizetni iparűzési adóelőlegét/adóját.**

Az **egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozók** egyszerűsített iparűzési **adóalapja** az adóévi bevételük nagyságától függően **sávosan differenciált, (a székhelyük és a telephelyeik fekvése szerinti) önkormányzatonként azonos nagyságú, tételes összeg lesz.**

Eszerint a **kisvállalkozó iparűzési adóalapja székhelye és telehelye/i/ szerinti önkormányzatoként:**

- **2,5 millió forint**, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot nem haladja meg,
  - *(éves iparűzési adó: 50 ezer forint)*
- **6 millió forint**, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg,
  - *(éves iparűzési adó: 120 ezer forint)*
- **8,5 millió forint**, ha a vállalkozó bevétele a 18 millió forintot meghaladja, de a 25 millió forintot nem haladja meg. Utóbbi kategóriába tartozik az a kisvállalkozó, aki a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti **átalányadózó kiskereskedő és bevétele éves szinten nem több, mint 120 millió forint.**
  - *(éves iparűzési adó: 170 ezer forint)*

A kisvállalkozó az egyszerűsített adóalap-megállapítási módszert csak a teljes adóévre választhatja, s a döntése – erre vonatkozó külön, évenkénti bejelentés nélkül – mindaddig érvényes, amíg azt vissza nem vonja, illetve amíg nem lépi túl a felső sávhatárt (25 millió, ill. 120 millió forint).

A kisvállalkozóknak a 22HIPAK adóbevalláson tett nyilatkozatban lehet (2023. május 31-ig tett nyilatkozat végleges, az *későbbiekben (pl.: önellenőrzéssel) nem módosítható*) ezt kérni.

A 2023. januárjától életbe lépő szabályok alapján az adóalap-megállapítási módszer választását a kisvállalkozó annak az adóévnek az ötödik hónapja utolsó napjáig (az adóév május 31-ig) köteles bejelenteni, amelyben e módszert először kívánja alkalmazni (tehát 2023-ban, a 2023-ban kezdődő adóévre 2023. május 31-ig). A bejelentés az előző adóévről szóló adóbevallási nyomtatványon tehető meg (tehát 2023-ban a 2022. adóévről szóló helyi iparüzési adóbevallási nyomtatványon (22HIPAK)).

A Htv. azt is tartalmazza, hogy az egyes adózói csoportoknál mit kell bevétel alatt érteni. Eszerint a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó magánszemély vállalkozó esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételt, egyéb vállalkozó esetén pedig a nettó árbevételt kell bevételnek tekinteni (a KATA alanyok esetén utóbbi a kisadózó vállalkozások tételes adójáról szóló törvény szerinti bevétel).

Az egyszerűsített iparüzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozók egyszerűsített iparüzési adóalapja az adóévi bevételük nagyságától függően sávosan differenciált, (a *székhelyük és a telephelyeik fekvése szerinti*) önkormányzatonként azonos nagyságú, tételes összeg lesz.

Az egyszerűsített módot választó kisvállalkozóknak

- tételesen **nem kell gyűjteniük azokat a számláikat, melyekkel hipa adóalapjukat csökkenthetik**, és
- **adójukat sem kell megosztani egyes önkormányzatok között éves adóbevallásaikban**,
- sávhatárban maradás esetén **bevallást sem adnak**, és
- **adót csak egyszer május 31-ig fizetnek**.

Nem kell bevallást benyújtani, ha az adóévi adó összege nem haladja meg az adóévi előleg összegét, valamint ha a megfizetett adóelőleg összege magasabb, mint az adóévi adó összege, és adózó a különbözet visszatérítését nem kéri.

Arra azonban figyelemmel kell lennie a kisvállalkozásnak, hogy ha több önkormányzat illetékességi területén végez tevékenységet, úgy minden településen egységes módon kell adóznia.

Fontos azonban azt is tudni, hogy a kisvállalkozó, aki a lényegesen egyszerűsített, új tételes adóalap-megállapítást alkalmazza, sem törvényi, sem önkormányzati rendeleti adómentességre, adókedvezményre, adócsökkentésre nem lesz jogosult.

[Sajátos szabályok lépnek életbe az új Kata alanyokra, a bevallási határidő is kitolódik május 31-re](#)

A módosuló Htv. 51/Q. §-a (1) bekezdése értelmében a 2022. december 31-én hatályos 39/B. § (3) bekezdése szerinti iparüzési adóalap-megállapítást alkalmazó vállalkozó a 2022. évben kezdődő adóévről **2023. május 31-ig nyújthatja be az iparüzési adóbevallást**.

A 2022. december 31-ig tételes adózó vállalkozó – *iparűzési adóban új katás* - ha 2023. január 1-jétől **nem kívánja az iparűzési adó alapját a 39/A. § szerinti egyszerűsített módszer szerint megállapítani**, akkor **e döntését 2023. május 31-ig teheti meg**. Ha így dönt, akkor a bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra **75 ezer forint adóelőleget is be kell vallani**, amelyet két részletben kell megfizetni, **2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer forintot**.

Ha a 2022. december 31-ig tételes adózó vállalkozó **bejelentését nem teszi meg**, akkor azzal a vélelemmel kell élni az önkormányzati adóhatóságnak, hogy az iparűzési adó alapját 2023. január 1-jétől a 39/A. §-a szerint **az új egyszerűsített módon szeretné megállapítani**. Azaz, magát az új egyszerűsített mód választását külön nem kell megtennie és bejelenteni.

Természetesen, ha adóbevallást tesz (2023.05.31-ig) a 2022. évről, úgy ebben **bevallásában jelölheti az egyszerűsített választást**.

Az új KATA-t (2022.09.01-től) már nem alkalmazó vállalkozóknak az új egyszerűsített adóalap-megállapításról szóló döntésüket a 2022. adóévről szóló bevallás esedékességéig, azaz **2023. május 31-ig van lehetőségük meghozni** és azt az előző adóévről szóló (22HIPAK) adóbevallásban jelezni az önkormányzati adóhatóságok felé.

Összefoglalva: A 2022-ben a Htv. 39/B. § (3) bekezdése szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást választó Katásnál, amíg erre vonatkozóan **ellentétes nyilatkozatot nem tesz, az önkormányzati adóhatóság vélelmezi, hogy 2023-ra a Htv. új 39/A. §-a szerinti adóalapmegállapítást választja**. Az ezt cáfoló (*vélelmet megdöntő*) nyilatkozatát az adózó – a Htv. 51/Q. §-a szerint – **2023. május 31-ig teheti meg**.

Az új adózási mód választása - vélelme - későbbiekben jelentős adminisztrációs könnyítést jelenthet.

[Ha az iparűzési adóban új Katás adózó „lemondja” az egyszerűsített adózást az alábbiakkal számolhat:](#)

A nem egyszerűsített módot választók adóalapjukat az általános módon határozzák meg, így a nettó árbevételt csak akkor tudják csökkenteni az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével, az alvállalkozói teljesítések értékével, az anyagköltséggel, valamint az alapkutatás, alkalmazott kutatás, kísérleti fejlesztés adóévben elszámolt közvetlen költségével, **ha ilyen bizonylattal, számlákkal rendelkeznek**.

Egyúttal, ha a kisvállalkozó **több önkormányzat illetékességi területén vagy külföldön** végez iparűzési tevékenységet, akkor **az iparűzési adó alapját - a tevékenység sajátosságaira leginkább jellemzően - a kisvállalkozónak kell a Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania, ezért évente adóbevallást adnak, adóelőleget és éves adót fizetnek**.

Ha azonban nem áll rendelkezésre bizonylattal is alátámasztott adóalap csökkentő tétel, úgy adója akár 12 millió forint bevétel után 240 ezer forint, 18 millió forint bevétel után 360 ezer forint, 25 millió forint árbevétel után 500 ezer forint is lehet. Így éves adója 190, 240, 330 ezer forinttal is több lehet, mint amit az egyszerűsített mód választása esetén fizetnie kellene.

Ugyanakkor **azt is számításba kell venni**, ha a kisvállalkozás több önkormányzat felé is fizet ilyen iparűzési adót, az magasabb összegű is lehet az egyszerűsített mód választása esetén, mintha az általános módon határozná meg adóalapját.

Mely sávhatárba fog tartozni és adózni 2023. évtől a kisvállalkozó?

Azt, hogy mely sávhatárba fog tartozni **azt magának a kisvállalkozónak kell tudnia**, hiszen az általa valószínűsített sávba tartozás határozza meg, hogy mennyi adóelőleget (később adót) fizet be 2023. május 31-ig az önkormányzatnak.

Abban az adóévben, amelyikben a kisvállalkozó az egyszerűsített adóalap-megállapítási mód alkalmazására áttér, úgy az áttérés adóévében (leghamarabb 2023. év) minden, **az új módszert választó adózó számára az adóelőleg összege az előző adóév bevétele alapján, a Htv. 39/A. § (2) bekezdés szerint megállapított adóalap** (ami lehet 2,5 millió forint, 6 millió forint, vagy 8,5 millió forint $\times$ 2% /az önkormányzat rendelete szerinti adómérték szorzata), feltéve, hogy a kisvállalkozó előző adóévi bevétele nem több, mint a Htv. 39/A. § (1) bekezdés szerinti bevétel (azaz nem több, mint 25 vagy 120 millió forint).

Ekkor **az adózó „csak” megfizeti az általa helyes összegűnek tartott előleget** (50-120-170 ezer Ft), bevallás-benyújtási kötelezettség erről az előlegről nem terheli. Amennyiben pedig jól paraméterezi a 2023-ban rá vonatkozó sávot, akkor a 2023-as adóévről bevallás-benyújtási kötelezettség sem terheli 2024-ben.

A befizetéskor tisztában kell lenni az adózónak azzal is, hogy van-e esedékes adótartozása, hiszen ekkor **nem elég „csak” az előleget megfizetni**, hiszen az adótartozás nagyságától függően teljes egészében, vagy részben az előző időszakra kerül elszámolásra az éppen befizetett összeg.

Érdemes az adószámla egyenlegüket megnézni az Elektronikus Önkormányzati Portálon, hogy pontosan tudják teljesíteni a befizetést. Amennyiben túlfizetése van az adózónak, úgy ehhez képest kell rendeznie az előleget. Ha a kisvállalkozó az új egyszerűsített adóalap-megállapítást alkalmazza, akkor **adóját az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig** (első esetben: 2023. május 31.) köteles megfizetni.

Általános szabályok szerint adózó kisvállalkozások az új egyszerűsített iparűzési adóalapba történő belépése a következő módon lehetséges:

- *főszabály*: folyamatosan működő vállalkozó az adóévre az **adóévet megelőző évről szóló bevalláson** (pl.:2022. évi),
- *jogelőd nélkül kezdő vállalkozó* az **első adóévre is**, ezen **adóévről** (pl.: 2023. évi) **szóló bevallásban** (Htv. 39/A. (4) bek a)),
- *az önkormányzat illetékességi területén kezdő vállalkozó* a bejelentkezésekor a bejelentkezési, változás-bejelentés nyomtatványon (Htv. 39/A. (4) bek b)),

A kisvállalkozó e döntése **a teljes adóévre vonatkozik** és mindaddig érvényes, amíg a kisvállalkozó az adóalapját az új egyszerűsített módon kívánja megállapítani.

A bevallást a NAV-on keresztül benyújtott **22HIPAK nyomtatvány** megfelelő lapján és blokkjában teheti majd meg.

Ha bejelentési nyomtatványon teszi ezt meg, úgy a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatvány is végrehajtható okiratnak minősül.

Ez utóbbi nyomtatványt nem a NAV-on keresztül, hanem önkormányzatonként az **Elektronikus Önkormányzati Portálon** <https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolar> nyújtható be (Ügyintézés bejelentkezéssel => RÁBAPATONA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA => Ügyindítás => Adóügyi ágazat és Általános adónyomtatványok ügýtípus => BEJELENTKEZÉS, VÁLTOZÁS-BEJELENTÉS).

Fontos azzal is tisztában lenni, hogy ha a **kisvállalkozó** (nem új Katás) **adózó bevallását késedelmesen** (2023. május 31-jét követően) **nyújtja be** és azt igazolási kérelemmel nem menti ki, akkor a bevallás feldolgozásra kerül, ám **az egyszerűsített adóalap-megállapításra vonatkozó bejelentés már nem fogadható el.** Azaz ő az általános szabályok szerint adózik.

[Jogelőd nélkül kezdő vállalkozó hogyan választhatja ezt az adózási formát?](#)

A Htv. 2023. január 1-jétől hatályos 39/A. § (4) bekezdése alapján az adóköteles tevékenységét jogelőd nélkül kezdő kisvállalkozó az **első adóévről szóló adóbevallásban jelentheti be az első adóévre is az egyszerűsített adóalap-megállapítás választását.** Ez azt jelenti, hogy ennek a vállalkozói körnek a tevékenysége megkezdése évében nem kell nyilatkoznia az önkormányzati adóhatóság felé arról, hogy az első adóévre az egyszerűsített adóalap-megállapítást kívánja-e választani, elegendő, ha az erről szóló bejelentését az első adóévről szóló bevallásában teszi meg. Azaz, ebben az esetben **egy év haladékot kap a vállalkozó, hogy eldöntse akarja-e az első adóévre is választani az új Htv. 39/A. § szerinti adózási módot.**

A **jogelőd nélkül kezdő vállalkozónak külön bejelentkeznie az önkormányzati adóhatóság felé nem kell,** hiszen ezt – az általános szabályok szerint - a NAV-on keresztül teszi meg. Ám ekkor az adózási mód választásáról még nem kell nyilatkoznia.

[Ha a kisvállalkozó \(nem kezdő, már működő vállalkozás\) 2023. január 1-jét követően Rábapatonán nyit telephelyet, vagy ide helyezi át a székhelyét, hogyan választhatja ezt az adózási formát?](#)

Ekkor a bejelentkezési nyomtatványon teszi meg a választást, ahol a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatvány egyben végrehajtható okiratnak is minősül. A nyomtatványt az Elektronikus Önkormányzati Portálon <https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolar> nyújtható be (Ügyintézés bejelentkezéssel => RÁBAPATONA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA => Ügyindítás => Adóügyi ágazat és Általános adónyomtatványok ügýtípus => BEJELENTKEZÉS, VÁLTOZÁS-BEJELENTÉS).

A Htv. 39/A. § (9) bekezdése szerint a kisvállalkozó adóelőleg-fizetése az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig, azaz 2023. május 31-ig esedékes. Ez azt is jelenti, hogy ha Rábapatonán újonnan kezd tevékenységet, „jelenik meg” a kisvállalkozó (egyébként máshol már adóalany) iparüzési adóalanyként, akkor **adóelőleget csak akkor kell vallania, ha a települési jelenléte az adóév ötödik hónapjának utolsó napja előtt kezdődik, és személyét tekintve megfelel a Htv. 39/A. § (10) bekezdés b) pontjának,** azaz az előző adóévi bevétele nem több,

mint a Htv. 39/A. § (1) bekezdés szerinti összeg [alapesetben 25 millió forint, az átalányadózó kiskereskedő esetében 120 millió forint]. Ellenkező esetben – *törvényi esedékességi határidő hiányában* – nem.

Hogyan léphet ki az egyszerűsített adózási módból a kisvállalkozó?

A Htv. 39/A. § (6) bekezdése alapján, ha a kisvállalkozó már nem a (2) bekezdés szerint kívánja megállapítani az adóalapját, akkor e döntését az adóév ötödik hónapjának utolsó napjáig jelentheti be az önkormányzati adóhatóságnak. **A bejelentési kötelezettségét teljesítheti a bevallási, illetve (ha az előző évről bevallás-benyújtási kötelezettség nem terhelte) a változás-bejelentési nyomtatványon is.** Ha így dönt, akkor a bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra **75 ezer forint adóelőleget is be kell vallani**, amelyet két részletben kell megfizetni, **2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer.**

Tájékoztatónkat a 2023.január 01-től módosított helyi adótörvényben bekövetkezett változások gyakorlatba történő átültetése céljából készítettük, bízva abban, hogy adózóink részére segíteni tudunk a változások megismerésében.

Rábapatona, 2023. 05.11